

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2017. május

XXIV. évf. 5. szám

„Felemeltetett...”

Jézus mennybemeneteléről Márk és Lukács evangélista számol be, valamint az Apostolok cselekedeteiről írott könyvben Lukács megismétli az esemény részletes leírását. A látottak érzékeltetésére a „felemeltetett” kifejezést használják, és az a szó kiválóan érzékelteti mi is történik Jézussal.

Az ember sok mindent megtett annak érdekében, hogy repülhessen. Az Ikarosz legenda már évezredekkel ezelőtt megfogalmazza ezt a vágyat.

Leonardo da Vinci a reneszánsz kor lehetőségei szerint igyekezett olyan eszközöket tervezni és megépíteni, amelyekkel megpróbált a levegőbe emelkedni. Rengeteg kísérletezés és áldozat árán végül az emberi tudomány elérte célját, s az űrhajókkal sikerült eljutni a világűrbe is. Ennek megvalósítása azonban nem tette az embert jobbá, s a világot sem tisztította meg a bűn hatalmától. Az ember által kifejlesztett eszközök szinte azonnal a pusztítás megsokszorosításának eszközeivé is váltak. Még a Föld körüli űr térségében is rohamosan növekszik az „űrszemét”, azaz bűnös emberi mivoltunk nyomorúságait visszük magunkkal, bárhova is eljutunk.

Jézussal nem ez történik. Igaz, az ember a maga ismereti keretein belül képtelen megmagyarázni, hogy mi is történik vele. Pedig a „felemeltetett” kifejezés pontos meghatározás. Jézus nem kísérletező zseni, aki valamilyen rendkívüli eszközt talált fel, hogy lenyűgözze tanítványait. Ő Isten Fia, aki

betölti az Atya, Szentírásban kinyilvánított ígértét. Nem is emberi erőfeszítések eredményeként lett Isten Fia, amelynek elismerése a mennybemenetel, hanem oda tér vissza, ahonnan eljött megváltani a szüntelenül kísérletező és szüntelenül isteni hatalomra vágyó embert. Jézus a megdicsőülés helyén már érzékeltette Péterrel, Jánossal és Jakabbal, hogy hova is tartozik, de nem engedi Péternek, hogy azt a hegyet

emlékhellyé, állandó lakhelyé átformálja. Az Ő otthona, ahova választottait is magához veszi, az Atya házában van, s az nem földi lakhely. A választottakkal hiába próbálják az Igét félremagyarázók elhíttetni, hogy majd itt a mostani földön valósul meg az Isten országa. Krisztus elhívottai tudják, hogy az első ég és az első föld teljes egészében elmúlik. (János 21,1)

Wittenberg főtere

Jézus számára nem váratlan esemény a mennybemenetel. Mindent elvégzett, hogy a benne hívó ember üdvözülhessen, és eljusson a mennyek országába. A „felemeltetett” kifejezés elsősorban útmutatást jelent oda, ahova az ember saját erőfeszítéseinek eredményeként soha nem juthat el. De Ő megmondta, hogy elmegy, hogy helyet készítsen, mert Ő nem belefáradt a földi harcba, hanem teljessé teszi a megváltás művét. Az Atya jobbán ülve közbenjárónk, aki elküldi a Pártfogót, hogy földi, bizonyágtevő életünket oltalmazza és vezesse.

Csoma L.

Dsida Jenő: Hálaadás

Köszönöm Istenem az édesanyámat!
Amíg ő véd engem, nem ér semmi bánat.
Körülvesz virrasztó áldó szeretettel,
Értem éjjel-nappal dolgozni nem restell.
Áldott teste, lelke csak érettem fárad,
Köszönöm Istenem az édesanyámat!
Köszönöm a lelkét, melyből reggel, este
imádság száll Hozzád, gyermekéért esdve.
Köszönöm a szívét, mely csak értem dobban
itt e földön senki sem szerethet jobban! –
Köszönöm a szemét, melyből jóság árad,
Istenem köszönöm az édesanyámat!

Te tudod, Istenem – milyen sok az árva,
Aki oltalmadat, vigaszodat várja.
Leborulva kérlek: gondod legyen rájuk,
Hiszen szegényeknek nincsen édesanyjuk!
Vigasztald meg őket áldó kegyelmeddel,
Nagy-nagy bánatukat takard el, temesd el!
Áldd meg édesanyám járását-kelését,
Áldd meg könnyhullatását, áldd meg szenvedését!
Áldd meg imádságát, melyben el nem fárad,
Áldd meg két kezével az édesanyámat!
Halld meg jó Istenem, legbuzgóbb imámat:
Köszönöm, köszönöm az édesanyámat!

Nyugtalan vagyok! És akkor...?(!)

„Az öntelt emberek fellázítják a várost, a bölcsek pedig lecsillapítják a haragot.” (Péld.29, 8.)

Kedves Testvéreim! A Példabeszédek 29. fejezete igazi kincsesár! Olvasd mondatonként, gondolj végig minden mondatot. Olvasd el következő héten is, s talán egy másik mondaton lesz nagyobb hangsúly, de megtalálja lelkedben a helyét. Olvasom, és nem tudom, merre induljak a gondolatmenetemben. Annyi mindent rejt magában ez a fejezet... Ajánlanám, hogy, Aki most ezt olvasod, vedd elő a Bibliád, és olvasd el ezt a fejezetet, és akkor térj vissza soraimhoz...

A következőkben elemezhetném egyenként talán azokat a mondatokat, melyek épp most számomra nagyobb jelentőséggel bírnak, vagy kiemelhetnék csupán egy verset, mely a pillanatnyi nyugtalanságomnak ad okot.. Biztosan vannak mindannyiunk mindennapjaiban olyan pillanatok, napok, akár hetek, amikor vagy a felszínen, vagy tudat alatt, akár konkrétan zavarnak, ingerelnek, feszültté tesznek, egyszerűen kibil-lentenek abból az egyensúlyból, melyet mi normának tartunk. Először is, nem szabad ezt hagynunk, másodsor pedig nem mindig az az egyensúly, melyet mi annak gondolunk. Néha jó, hogy kibil-lent, mert „használat előtt felrázni” érvényes néha a fejünkre és lelkiállapotunkra is, viszont néha jó, hogy az események helyre próbálnak, s mi több helyre is tudnak tenni. Néha ez egy dolog, egy reklámszöveg, egy ember, aki elszétál mellettünk az utcán.. a munkában egy felszabadult pillanat, esetleg egy rossz érzés, mely megindít, hogy értékeljem, amim van. Annyira sokszínű érzéki és konkrét vibrációk érnek bennünket a mindennapokban, melyeket vagy zokon veszünk, érzékenyen érint, észre sem veszünk, nem akarunk észre venni. Ez tudatosan és tudat alatt, érzelmileg és pszichikailag is kihat ránk, s mi több környezetünkre is. Meghatároz, és elhatárol. Legjobban elhatárol a lelki békességtől! Tapasztalatból mondom, sajnos. Egyszerűen az ember mindennapi megélt eseményei néha olyan stresszesek, hogy teljesen (mondhatni, kifordítja) más, (mű)bőrbe bújtatja az embert. A másik dolog, az embernek meg kell tanulnia (akármennyire is nehéz, és fáj, pedig egyébként felszabadító, ha mélyen beleéljük magunkat, és kibírjuk, hogy pár perc elteltével a vér visszatér az ere-

inkbe, s ismét gondolkodóképesek vagyunk – tapasztalat) az önkontrollt.

Azért kell mindez, hogy az ember ne bántsa magát, ne bántsa a másikat, s ne bántsa a jó Istent azzal, hogy elégedetlen! Hiszen a sok nyugtalanság, elégedetlenkedés, feszültség-megtűrés, elviselések (nem szeretetben, hanem kényszerben) mind sajnos hitetlenségünkre mutat, utal, s egyre mélyebbre nyom, ha nem tudatosítjuk annak lemezáróló folyamatát. Ugyanis, ha feszült a munka, de tudjuk, hogy pénzt kell hoznunk a házhoz, akkor imádkozunk reggelente, és tudatosítsuk, hogy a jó Isten Mindenható, megsegít, és nem hagyja, hogy idegileg-energiailag rámenjen életünk. Ha tudjuk, hogy rossz úton haladunk, nem segít az önsanyargatás, sem a „Jézus szeretet” jelszó, hanem az őszinte

Simon András grafikája

imádság, az álszentség-mentes önelemzés, szemtől-szembe állás (és állítás), valamint a nyugtató helyett a két kezünk, melyet ha nem az égre emelve, hanem összekulcsolva teszünk le az asztalra, párnánkra, s kérjük a jó Istent, hogy bocsássa meg hitetlenségünk és adjon erőt, hogy kezelni tudjuk a ránk mérték szerint adatott feladatot – sokszor átokként álcázott áldást!

Ha épp látjuk, hogy a rossz úton halad a másik, nem segít az erőszakos rábeszélés, harag, veszekedés és az ebből adódó békétlenség, nyugtalanság, mindez csak fokozza a bajt. Ami segít: az a békés szó, a józan érvek és a szeretetteljes megnyilvánulás (mely nagyon nehéz abban a pillanatban, épp ezért helyes), szóval a szeretetteljes megnyilvánulás, még ha legszívesebben falra is kennénk a másikat. Miért? Mert az indulat elillan, amint megjelenik a szeretet. Legalábbis, ha őszinte. És akkor majd bánjuk, hogy csúnyát mondtunk. Mindenkiel meg-

történik. Néha kell határozottnak lenni, kell, de soha nem megszegve Krisztus szeretetparancsát, soha nem megszegve azt az alázatos szeretetet, melyet jó Atyánktól ajándékba és áldásként kapunk, hogy kezelni tudjuk saját- és a világ indulatait! Jól jegyezd meg kedves Testvérem: Te vagy felelősséggel környezetedért, a világért, ha kell, és nem a világ érted. Azért, mert a világ nem érti, hogy milyen megváltottnak lenni. Te tudhatod, és hirdetheted!

A Szentlélek segítségével megíratott a Biblia, a Szentlélek segítségével hirdették az Igét évszázadokon keresztül, és hirdetik ma is, Akik odafigyelnek rá, és nem az internetről másolják le a lelki táplálékot. Elnézést kérek a kritikus hozzáállásomért, senkit nem akarok megbántani, hanem buzdítani: ne sajnálja használni lelkét az Igehirdetésekben, írásokban, mindennapi megnyilvánulásokban.. Áldássá lesz...

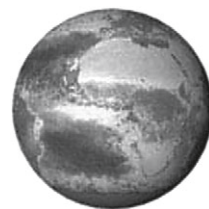
Hadd mondjam el: az én nyugtalanságom legnagyobb forrása: mélyen tisztelt türelmetlenségem. Ez az én gyenge pontom, de tisztában vagyok vele, szóval az első „elvonó-pont”-on túl vagyok, de tovább sem egyszerű, egyszer sem... Mindannyiunknak meg vannak a saját „bogarai”, „keresztjei”... – én mindehhez a jó Isten áldó és szerető gondviselését kívánom Mindannyiótoknak, s azt, hogy amikor jóindulattal fordultok/fordulunk a másikhoz, azt a másik jó szándékkal vegye, s valóban a nyugtalanság helyét a remény vegye át, hogy a jó Isten majd JÓ-vá formálja mindazt. Legyen meg az Ő Akarata. Igyekezzünk minél többször ezt végiggondolni és elfogadni, hogy jobbá tegyük, am(k)it lehet.

Pünkösöd ünnepe hamarosan közeleg: gondolkodjunk el azon, miként érezték a múlt emberei, amikor Jézus eltávozni készült közülük.. „Magukra” maradnak.. Kedves Olvasóm, sohasem vagyunk egyedül! Áldja meg a jó Isten időnket, szándékunkat, magányosnak gondolt időnket, s a legnagyobb közösségben megélt perceinket! Add Urunk, hogy ne hagyjuk elveszni lelkünk örömet és békességét...!

„Egész indulatát szabadjára ereszti az ostoba, de a bölcs végül is lecsendesíti.” (Péld.29, 11.)

Csoma Annamária

VILÁGOLDAL

A GENFI REFORMÁTOR ZSIDÓSÁGKÉPÉRŐL
A GYŐRI ZSIDÓ SZABADEGYETEMEN (I. rész)Kálvin az ószövetségi igehelyek esztelen elcsavarása ellen - imafelhívása
Jeruzsálemért, az antijudaizmus ellen

A gyönyörűen felújított győri zsinagóga emeleti díszteremében került sor Villányi Tibor zsinagógai elnök és a Győrben már öt éve működő Zsidó Szabadegyetem meghívására arra a vetített képekkel illusztrált előadásra, amelyet Dr. Békefy Lajos PhD református teológus, szociáletikus, világvallás-kutató, a Presbiter felelős szerkesztője tartott a reformáció 500 éves jubileuma tiszteletére. Ez harmadik előadása ebben a jubileumi évben szülővárosában. Elsőként március 9-én moderálta az IKSZ rendezvényét, melyen három felekezeti püspöke mondta el véleményét a reformációról „Az egység – keresés” címmel. Aztán április 6-án a Megyeháza dísztermében volt a „Reformáció hatása a modern, posztmodern világra” c. előadása. A mostani, április 20-i egy órás előadás címe ez volt: „Kálvin találkozásai a zsidósággal és a reformátor teológiai szemlélete”. Az előadáson nem csak a Szabadegyetem hallgatói vettek részt, hanem érdeklődők is. Az előadást követően közel egy órán át záporoztak az előadóhoz a kérdések. „Öt év alatt ennyi kérdés összesen nem hangzott el” - jegyezte meg a nagy érdeklődés kapcsán a zsinagógai elöljáró. (Budapest, 2017.04.22. gratisnews győri tudósítója, -r-g-a-; fotó: Dunst Eszter és Dévényi Dávid)

Témataglalás négy taktusban

Mielőtt az előadó rátért témája sokoldalú és találó képekkel illusztrált kibontására, megemlékezett arról, hogy kisfiú korában sokszor elment az akkori, jó ötven évvel ezelőtti zsinagóga előtt nagymamája kezét fogva, aki a nem messze fekvő Kossuth-utcai református templomba vitte el őt. Ilyenkor gyakran megkérdezte, amikor látta az omladozó falakat, a kitört ablakokat és a hatalmas épületbe ki-beszálló verbekeket, galambokat, hogy milyen épület ez. „Tudod, kisfiam, ez egy templom. De akik használták, azok csaknem mind meghaltak. Ők zsidó nénik és bácsik, és gyerekek voltak. Majd ha nagyobb leszel, elmondok neked, mi történt” - magyarázta a nagymama. Aztán teltek-múltak az évek, a kisfiú felnőtt, s egyre inkább kezdte nem érteni, mi is történt. Hisz’ azt a tragédiát, ami a közel 5000 tehetős és művelt győri zsidó felnőtt és gyermek elhurcolását illeti, nem lehet megérteni. A Holokauszt, a Soáh borzalma túl van minden magyarázhatóságon. Ezért előadásának alaphangja is a mélységes együttérzés, az emlékezés, és a főhajtás volt. Örül annak, hogy mára a zsinagóga és a Menház megújult állapotban látható, benne a zsidó múzeum tanulságos, sokrétű üzenetével. És örül annak is, hogy Kálvinnal teológiai sok tekintetben egyetértve, nem kell szégyenkezve megállnia most a szabadegyetemi alkalmon, hiszen a reformáció korának talán legtoleránsabb reformátoráról és tanításairól szólhat ezen az alkalmon. Mondandóját négy tételre vagy taktusra osztotta. Elsőként kitekintést adott a 21. századi világvallási szituációra, főként Peter Berger teóriája alapján. A második pontban történelmi tér-idői utazásra hívta a jelenlévőket, felvázolva Kálvin és a zsidóság korabeli találkozásának helyeit. Az előadás harmadik része a lényegi kérdésekkel foglalkozott, a genfi reformátor teológiai zsidóságszemléletével. A negyedik, zárótételben idézte Kálvin imafelhívását Jeruzsálemért, illetve a szövetség gondolatából adódó következtetéseket fogalmazta meg mai érvényességgel.

Kitekintés a 21. századra, a bergeri koncepció
figyelmeltetése, a világvallások soha nem látott
felvirágzása

Bevezetőben az előadó utalt Peter Berger osztrák származású, amerikai protestáns vallásszociológus hazánkban mind a mai napig méltatlanul ismeretlenségben tartott koncepcionális „damaszkuszi” útjára. Ő még az 1960-as években fogalmazta meg szociológiai felméréseken alapuló tézisé a szekularizációról. Eszerint a világvallások elveszítik a 21. századra befolyásukat a modern jóléti társadalom „biztosítékai” hatására. Aztán a 90-es években ugyancsak vallásszociológiai felmérések, tények alapján rájött, hogy nem úgy alakul a fejlődés, ahogyan ő, s egy egész ateista világnézeti rendszer ezt „jóvondolte”. Mert szembesült azzal a jézus kijelentéssel, hogy nem csak kenyérrel él az ember, s azzal a kálvini tanítással, hogy minden korrupció, romlottság ellenére az emberekben ott maradt a „semen religionis”, némi magvacskája a vallásnak, az Isten utáni vágynak. Ennek alapján Berger önrevíziót hajtott végre, s 1992-ben megírta a „revocot”, korábbi tézise visszavonását, s meghirdette a homlokegyenest ellentétes tételt: Nem! A 21. század nem a vallások kihalásának, hanem éppen eddig soha nem látott felvirágzásának a korszaka lesz. Eljön a de-szekularizáció vagy az antiszekularizáció, counter-secularism, az elvilágiasodás ellenesség ideje, s ebben a világvallási neo-reneszánszban rejlik a 21. század nagy esélye és veszedelme is.

Például az iszlám és a keresztyénség statisztikai növekedésével egyre több konfliktuspont alakulhat ki. Előadó felidézte S. Huntington amerikai közgazdász elméletét is a civilizációk háborúiról, ami alátámasztja Berger nézetét. Eszerint a 21. századi konfliktusok egy része a kultúrák törésvonalai, érintkezési vonalai mentén valószínűek, de a nagy kultúrák mögött legtöbbször vallási rendszerek húzódnak meg. Ezeknél amennyire csak lehet, elébe kellene menni a konfliktusoknak.

A Pew Research Center (PRC) statisztikáival is illusztrálta mon-

dandóját: ha addig nem történik meg Jézus visszajövele vagy valami másfajta, emberiségkritikó katasztrófa, 2070-re következik be a nagy statisztikai bumm, amikor a muszlimok száma meghaladja majd a keresztyénekét. Ez a szituáció a zsidóság számára is kihívást jelenthet, aminek időben elébe kell menni. A „*God is back*”, Isten visszatérése vagy a „*God' Century*”/Isten évszázada c. nagy tanulmányok, s több más könyv gondolatvilágára is kitért. Majd idézte a legújabb vallásszociológiai felmérést, amely tényszerűen világossá tette, mi magyarázhatja azt, hogy a zsidóságnak a világ sok részén erőteljes kulturális, gazdasági, tudományos és művészeti befolyása érvényesült a századok alatt. Ez az elsőbbség egyértelműen az iskolázottsággal függ össze.

A zsidóság és a keresztyénség oktatási gyakorlatának köszönhetően - a zsidóságnál közel három évezrede töretlenül folytatott Tóra iskolai képzés következtében is - a két világvallás kiművelt emberfői messze meghaladják más vallások kiművelt emberfőinek arányát, jöllehet a buddhizmus, a hinduizmus a keresztyénséggel szemben egy-két évezredes előnnyel rendelkezik. A PRC legújabb világstatisztikái szerint a zsidóság világelső a tanulási idő terjedelmét illetően: világátlagban 13,4 év/fő. A keresztyének a második csoport, világátlagban 9,3 képzési évvel. Aztán a vallási csoportokhoz nem kötődők jönnek, majd a buddhisták, és ezután a muszlimok 5,6 év képzési évvel (!).

Kálvin találkozásai a zsidósággal

Az érdekes, előadás utáni kérdések során több reflexiót is kiváltó bevezető után tért rá dr. Békefy Lajos a tényleges mondanivalóra. Előbb történelmi keretbe helyezte Kálvin (1509-1564) lehetséges személyes, illetve szellemi találkozásainak a valószínűségét a korabeli zsidósággal. A Dániel könyvéhez írt magyarázatában (1561) egyenesen így fogalmazott: „*Gyakran találkoztam zsidókkal*”. Hol érthette őt gyengébb-erősebb befolyás, vélemény a zsidóságot illetően, s milyenek voltak ezek a korabeli „információk”? Szülőföldjén, Franciaországban már VI. Károly idejében voltak zsidók, 1394 óta kifejezett utalások is vannak erre. Bár kevesen voltak, mégis kezdett kialakulni körülöttük valamiféle antijudaista (akkor nem antiszemitizmusnak nevezett) sztereotípiát. Már itt megjegyezte az előadó, hogy Kálvin később erősen tiltakozott az általánosító és ezért hamis véleményformálás ellen! Kálvin maga is megélte az üldözött, kisebbségi sorsot, talán lelke mélyén ez is felébreszthette a zsidóság iránti szolidaritás érzését. Ugyanis hitújító gondolatai miatt már 1535-ben, 26 évesen el kellett menekülnie szülőhazájából, és Bazelbe „fűt”. Ott az átvonuló kereskedők között gyakran megfordultak zsidók is.

A városnak, de korábban már a híres heidelbergi egyetemnek nevezetes hebraistája, ószövetségi tudósa volt Sebastian Münster (1488-1552), akit még zsidó rabbik vagy tudósok is látogattak, így például Elia Levita (1469-1549). Kálvin vándorlása során eljutott 1536 tavaszán a gyönyörű természeti ébredéssel, primaverával őt megajándékozó itáliai városba, Ferrarába. A város az észak-itáliai zsidóság fellelővára volt. Több zsinagóga is volt a városban, mintegy 3000 izraelita élt ott, főként spanyol és portugál menekülteként. Itt lett igazán személyes tapasztalata a reformátornak a zsidó kultúráról és életéről.

Kiváltképpen Strassburg volt az a város, ahol Kálvin mélyebben megismerhette a gazdag zsidó kultúrát, de a körülöttük kialakult légkört is. 1538-1541 között tartózkodott ott. Onnan különböző hitvitákra ment Frankfurtba, Wormsba, Regensburgba. Ezek során találkozott a zsidók iránti tolerancia, illetve intolerancia kérdésével, megnyilvánulási formáival, az előítélet-képzés, illetve az ítéletalkotás sajátos mechanizmusaival.

Strassburgi ellentmondásos élmények - tilalmak, védelem, „zsidótanács”

Luther Márton wittenbergi reformátor, illetve Bucer Márton (1491- 1551) német hittudós zsidóságellenes, antijudaista támadásaival ekkoriban szembesült, valamint Josel von Rosheim (=Ben Gershon Loan - 1476-1554) zsidó jogtudós nézeteivel, aki német, magyar, prágai és olasz zsidó közösségeket védett jogi eszközökkel. Kálvin Frankfurtban találkozott Melanchthonnal, s a regensburgi birodalmi gyűlésen (1541) is téma volt a zsidósághoz fűződő viszony. Volt a jogtudósnak is elég dolga, meg Kálvin is csak úgy „kapkodhatta” a fejét. Strassburgban ismerte meg Luther zsidósággal kapcsolatos írásait, legfőképpen azt a könyvet, ami „*A zsidókról és házugságaikról*” szólt. Luther antijudaizmusa már szinte az antiszemitizmusig jutott el. Ez olyan mértékű volt, hogy a strassburgi városi tanács, amelyik Bucer befolyására ugyancsak megtette a magáét, a „Zsidó Tanács” létrehozásának a gondolatáig jutva, mégis olyan döntést hozott, hogy megtiltják Luther ilyen témájú írásainak az újabb kiadását. Még a prédikátoroknak is megtiltották, hogy a zsidók ellen izgasanak. Nagy eredmény volt ez, hiszen Bucer már 1543-ban úgy beszélt, írt, hogy a zsidóság vallási és gazdasági tekintetben is nagy veszély a keresztyén népeiségre. Ezért őket a *Respublica Christianaból*(=Keresztyén Köztársaság) ki kell szorítani. Javasolta Hesseni Fülöp tartománygrófnak a Zsidó Tanács felállítását. Némiképpen kezdeti véleményén enyhített, amikor a „szeretet” és az érvényes jogszabályok alapján kimondta: misszionálás céljából megtűrhethők a zsidók, de nem mehet nekik jobban, mint a legszegényebb keresztyéneknek.

Mindezek láttán Ambrosius Blarer (1492-1564) német-svájci, a szélsőségek között közvetítő és differenciáltabban gondolkodó reformátor 1561-ben levélben arra kérte Kálvint, hogy foglaljon állást Luther könyvéről. Levelében így ír: „Mivel Luther erős kifejezései előtted szintén ismertek, ezekkel számos érvet felhoz arra, hogy a keresztyének között nem szabad megtűrni őket”. Jöllehet Kálvin-Blarer levelezéséből nyolc kálvini levél fennmaradt, de éppen a Lutherrel és a zsidósággal kapcsolatos levél nem.

Viszont Kálvin második genfi tartózkodása során, ami 1541-től haláláig tartott, többször is találkozott a városállamban átmenő, konvertált zsidókkal is. Így például Paulus Italus-szal, Heinrich Bullinger (1504-1575) követével, aki többször vitte a zürichi reformátor levelét Kálvinhoz. Egyébként Bullinger volt az a svájci reformátor, aki az egyik legtermékenyebb alkotója volt a hitújításnak. 12 ezer levelet írt kortársaihoz, 124 kisebb-nagyobb műve maradt fenn, ő alkotta meg a II. Helvét Hitvallást, a nemzetközi református világ máig használt szimbolikus iratát, református tangyűjteményét.

Egy alkalommal Kálvin Strassburgban találkozott Immanuel Tremellius (1510-1580) ferrarai születésű hebraistával, aki olasz zsidóként tért át a református hitre. Kálvin előbb a berni, majd a lausannei egyetemnek ajánlotta őt. Kálvin levelezett is vele. A kiváló tudós 1551-ben a reformátor Genfi Kátéját héberre fordította, amit nem lehet eléggé nagyra becsülni. Tremellius célja a Káté fordításával az volt, s erről ír a fordítás előszavában, hogy a zsidó-missziót segítse ezáltal is. Kálvin szerette volna őt genfi Akadémiája számára professzorként megnyerni, de ez nem sikerült. Szír (az IS, az Iszlám Állam által 3 éve elűldözött szír keresztyének által használt beszéd) nyelvtanát, és káldeus nyelvtant is írt.

Ilyen személyes találkozások és levelezések, közvetett és közvetlen ismeretek a zsidóságról, illetve egyes reformátorok kemény antijudaizmusa közepette alakította ki Kálvin mérsékelt, átgondolt, bibliai szemléleten alapuló zsidóságvédelmét. Ennek tartalmi vonatkozásait következő cikkünkben ismertetjük. (-r-g-a)

GYÜLEKEZETEINK életéből

Evangelizáció Ipolyság

2017. márciusában került sor Ipolyságon a helyi egyházak közös evangelizációs hetére. Az evangelizációs alkalmak a református gyülekezetbe kezdődtek március 12-én Zimányi József szolgálatával. Mint felesége a bevezetőben elmondta különös istentiszteleti alkalmak következnek, hisz akik régen ismerték férjét tudják, hogy nagyon sok helyen járt, aktívan tevékenykedett az Úr munkájában, s erőteljesen hirdette az igét. Sokat kérte Istent imádságban, hogy még közelebből ismerhesse meg, érezhesse át szeretetét. Isten egy betegséget adott neki, 11 éve parkinson betegsége van. Mint elmondta azóta sokkal közelebbi kapcsolata van az Úrral. Azelőtt csak értelmileg fogadta el Isten szeretetét, most már érzi is s szeretetteljes kapcsolatba kerülhetett vele. Mivel a betegség által nehezen érthetővé vált beszéde az alkalmakat felesége tolmácsolásával mondta el.

A kezdő istentiszteleten, vasárnap a Márk 1,15 alapján hirdette az igét: „Béltolt az idő, és elközelített az Istennek országa; térjete meg, és higjete az evangéliomban.” Igehirdetésében elmondta, hogy Isten szólni szeretne hozzánk. Itt áll az Úr Jézus most is és azt mondja betelt az idő. Itt vagyok, hogy megmentsem a lelkedet, eljött Isten országa, uralkodása.

Isten országának uralkodása a fiában jött el. Térjete meg és higjete az örömhírbe. Úgy kell cselekednünk ahogy a gazdag ifjú kérdezte: Mit cselekedjek, hogy örök életem legyen? A filippi börtönőr is ezt kérdezte Páltól. És ez a válasz: Térjél meg, és higyjél az örömhírben.

De kérdezheted miért térjek meg, ha olyan jó bűneim vannak? Mert az Úr Jézus több lesz Neked mint a bűn, az ő szeretete sokkal többet ad. Mint elmondta 16 éves korában elgondolkodott azon ha most meghalna akkor mi lenne vele? 98%-ban biztos volt, hogy a mennybe megy de ott volt az a 2% kételkedés. Annyira szíven ütötte, hogy rögtön elkezdett imádkozni. Öt napon át csak imádkozott. Isten ez idő alatt nem válszolt. Az ötödik nap este meglátott az egyik asztalon egy szórólapot. Ezt olvasta benne: Bíz rá magad Te is az Úrra. Várjál nagy dolgokat Tőle. Ne bánkódj ha késik az áldás csak imádkozzál. Azt mondtam magamban: hát ezt csinálom... Ez következett: Bizzál megválto Jézusod érdemében. Nem a te érdemedért, hanem az Úr Jézus érdemé-

ért imádságod meghallgatást talált. Akkor értettem meg, hogy nem én érdemlem meg az örök életet, hanem egy valaki érdemelte meg az örök életet az a Jézus aki felment a keresztfára az én bűneimért is. És ez a Jézus most is itt van. Nem a te érdemedért fogsz üdvözülni, hanem az Ő érdemeért. Jézus az üdvösséget érdemelte és nem a kereszthalált. Az ő tökéletes érdemeért mehetsz a mennybe. Ez az evangélium. Isten nem rovátkázza a mi bűneinket, Isten azt várja, hogy szeressed. Isten üdvözítő szeretettel szeret téged. Betelt az idő, eljött Isten országa. Isten szeret téged és azt akarja, hogy megtérjél, hogy elkezdődjön benned Isten országa. Tedd meg még ma.

Második nap a halál vonaláról és az élet vonaláról volt szó. Isten először megteremtette a láthatatlan világot. Lucifer is teremtmény volt. Amíg a kapcsolata rendben volt Istennel akkor ha valaki mondta neki milyen szép vagy, azt mondta: Istené a dicsőség mert Ő teremtett. A megromlott állapotban már azt mondja: Köszönöm szépen. Már magának tulajdonítja a szépséget. Mi semmi nem rendelkezünk mindent Isten ad, mindenért övé a dicsőség, semmiért nem nekünk kell hálát adni. A láthatatlan világban Lucifernek sikerült elcsábítani az angyalok egyharmad részét ami hatással van a földi élet minden területére. A láthatatlan világ teremtése után jött a látható világ.

A Biblia az ember teremtésével kezdődik és az embert az Isten az élet vo-

nalra teremtette. Az élet azt jelenti, hogy az ember az Istennel közösségben van. Ádám és Éva szeretet kapcsolatban élt Istennel az élet vonalon. Az ember megtarthatta volna ezt a kapcsolatot, hisz Isten csak egyetlen egy dolgot nem adott neki. Elfogadhatta volna ezt. De nem engedelmeskedtek, és szakítottak a tiltott fa gyümölcséről. Ezzel a bűnnel az ember az élet vonalról leesett a halál vonalra. Minden ember a születésekor ide születik erre a halál vonalra. Ezt bizonyítja az is, ha a kisgyerek megszületett senki sem tanítja a rosszra, mégis benne van a rossz.

Hogyan lehet a halál vonalról átmenni az élet vonalra. Ahhoz bizony tenni kell valamit. Meg kell térni. Szembefordulok a bűneimnek és elfogadom az evangéliumot. Mi az evangélium? Az hogy Isten szeret engem és megbocsájtja az én bűneimet és gyermekévé fogad engem. Ez az evangélium. Ezt kell elfogadni, hogy Isten szeret engem. Ezt hirdetem Nektek. Isten örökkévaló szeretettel szeret. Fogadd el a Fiát. Ha ezt elfogadjuk akkor átmegyünk az életvonalra.

Harmadik nap Krisztus kereszthaláláról volt szó a Máté 27,45-54 alapján. Először a kereszten lévő szenvedést Nőé

bárcájával hasonlította össze. Amikor Jézus a kereszten volt a sátán minden hatalmát bevetette. Azt mondta: Ha Isten fia vagy szállj le a keresztről. Ezt suttogetta: látod elhagyott az Atya. Amikor Nőé bárcája a vizen volt alulról jöttek a mélység forrásai. A keresztfán a sátán Jézust a mélységből támadta. Aztán jött az ördög oldalról. Az ellenségei és barátai részéről. Ellenségei az írástudók és a farizeusok azzal csúfolták, hogy mindenkit meg tudott szabadítani de magát nem tudja megszabadítani. Köpködtek, gúnyolták... És mi volt a barátaival? Eltűntek onnan. Elmenekültek. Nőé bárcája felülről kapta a legtöbb vizet. Azt olvassuk a Bibliában, hogy az ég csatornáit megnyitják. Ömlött a bárcára az eső. Így volt a kereszten is. Isten az ő Fiát haraggal büntette. Jézus a kereszten nem mondhatta, hogy atyám. Máskor azt szokta mondani, hogy atyám, de itt nem mondja. Az evangéliumban Jézus egyszer sem mondta, hogy Isten, hanem mindig azt mondta: Atyám. De a kereszten azt mondta: Én Istenem, én Istenem miért hagytál el engemet?

„És íme, a templom kártyja felülről az aljág kettéhasadt, a föld megrendült, és a sziklák meghasadtak.”
Máté 27,51 Ez azt fejezte

ki, hogy az Úr Jézusban Isten kinyitotta az ajtót önmaga felé. Te is csak úgy mehetsz az atyához ha Jézus Krisztusban mész hozzá.

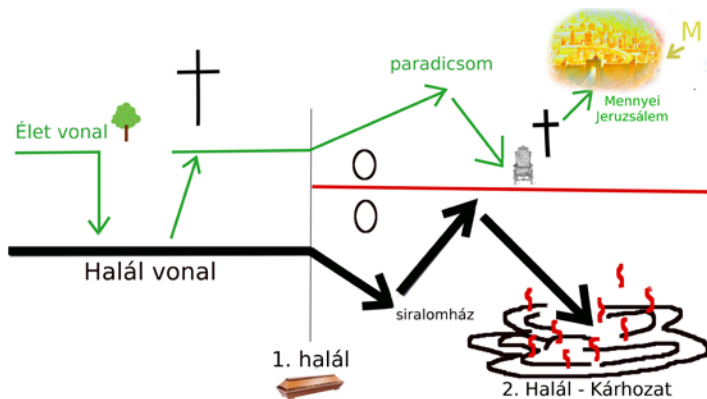
A törvény azt mondta, ha az ember vétkezik, akkor menjen el az Úr házába és vigyen egy bárányt. Amikor megkérdezte a pap: miért jöttél? Azt mondta az illető: Azért mert vétkeztem. Akármilyen az a bűn a következménye mindig a halál. A báránynak mindig meg kellett halnia. Te is csak úgy mehetsz be a mennybe, hogy helyetted meghalt a Bárány vagyis Jézus Krisztus.

A pap megkérdezte, hogy mit vétkeztél, és akkor aki vitte a bárányt elmondta miben vétkezett. És akkor a pap azt mondta, hogy tedd a kezedet a bárány fejére. Ez azt jelentette, hogy egysült a bárány a bűnnel. Azonosult a bűnös. Aki a bűnt megvallotta annak kellett a bárányt megölni. Nem a pap ölte meg a bárányt, hanem az aki vitte a bűne miatt. Ez azt jelenti, hogy mi is a bűneinkkel megöltük Jézust.

Egy cserépedénybe fogták a bárányt

vérét, a pap elvitte és azt az oltárhoz és a vért az oltár oldalához hintette. Az oltáron lévő tűz az Isten haragját jelentette. A lángoló tűz az a harag jelképe. És a pap visszajött az oltártól és azt mondta az illetőnek, hogy Izrael Istene megbocsájtott neked.

Déltől háromig csend volt a kereszten. Ez alatt az idő alatt Jézus Krisztus szenvedett. Hogyan? Testében és lelkében. Tudjuk, hogy ez idő alatt sötétség lett. Isten bezárta az eget Krisztus felett. Ez nem a bűnnek a megjelenése volt, hanem Isten haragjának a megjelenése. Itt Jézus volt a bárány. Tudjuk, hogy mindenki megérdemli az örökké tartó kárhozatot, Isten ítéletét, haragját mégis sokan a mennybe megyünk. Hogyan lehetséges ez? Úgy hogy Jézus elszenvedte helyettünk bűneink büntetését. Az hogy mi a mennybe megyünk az azért van mert valaki elszenvedte helyet-

tünk bűneink büntetését. Szeressétek őt... Három órákor az Úr Jézus meghal. Halála előtt ezt mondta: Atyám a te kezbe teszem le a lelkemet. Itt már megint azt mondta: Atyám... Elvégeztett a megváltásunk.

Utolsó nap Máté 7,13-ból vett ige alapján hirdette az ígét: „Menjete be a szoros kapun.” Valaki már átment, valaki még nem. Lehet, hogy ott vagy a szoros kapu előtt, tanulmányozod, de még nem mentél át. De hiába tudsz sokat, a lényeg az átmenetel. Minden ami bűnnek látszik az életedben a szoros kapun azzal nem lehet átmenni. Csak bűn nélkül tudsz átmenni. Semmit sem lehet átvinni. Van még egy szoros kapu, ez a halál. Hiába gyűjtöttél aranyat, dicsőséget oda nem viszel át semmit. Ilyen a megtérés is. Semmi dicsőséget nem viszel át. A bűneinket sem visszük át.

A megtérés kapuja nagyon szoros, itt bukik el az aki nem megy a mennybe. Az emberben kezdettől fogva ott van a büszkeség. Isten adta az életet Nőé idejében is. Az Isten azt mondta a halálba

lévő embernek: Menj az életbe. De ő azt mondta nem megyek. Isten azt mondja, hogy a bárcán kívül megöllek, de a bárcában szeretlek, magamhoz öllek. Ez a Krisztus. Krisztuson kívül elpusztítalak, kárhoztatlak, Krisztusban szeretlek. Isten így rendelkezett. Csak Jézus Krisztuson keresztül fogad be mindenkit. Isten a Fiában akar szeretni minket. Isten nagyon szeret téged a Fiában és ha te ezt elutasítod akkor elkárhozol. Ez olyan volt mintha Nőé azt mondta volna én nem megyek a bárcába felmegyek egy magas hegyre és kész. Így vannak az emberek is, hogy nem akarnak Jézushoz menni, kerülgatnek mindenfelé de nem akarnak Jézushoz menni. Nem akarnak lemondani az önmegváltásról. Az ember magának akarja a dicsőséget. Azt mondja, hogy majd ráhajtok a jó cselekedetekre. Az Isten azt mondja: csakis a Fiamon keresztül. Ez a legszorosabb

kapu lemondani az önmegváltásról és elmondani, hogy te válts meg engemet, Uram. Az önmegváltásban az a lényeg, hogy nem kell Istennek elmondani, hogy bűnös vagyok. Amikor az Úr Jézus érdemében kezdesz bízni akkor leteszed a magad érdemét. Ha lemondok a magam érdeméről akkor elismerem, hogy kárhozatot érdemelek. Az Úr azt mondja: Menj be a szoros kapun.

Isten felé megnyit az út. Hívlak téged, jöjj át, nézz Jézusra. Teérted halt meg, ez volt az üdvösség ára. Ma itt van a szoros kapu. Felszólítalak téged az Úr Jézus nevében gyere a szoros kapuhoz, gyere Jézus Krisztus megszagga- tott, átszagga- tott testéhez, ott menjél át. A szíved ne féljen mert nem téged szakított az átok. Nyugodj meg, Jézus viselte ezt el mert szeret.

A következő nap a katolikus templomban folytatódott tovább az evangé- lizációs hét, a balassagyarmati Karizma- tikus Közösség tett bizonyosságot arról, hogy nem elég a vallásosság, élő köz- ségben kell lenni Krisztussal.

Az alkalmak a következő hét elején folytatód- tak az evangélikus templom- ban, ahol Barkóczi Sándor hirdette az ígét szlovák nyelven.

Az evangé- lizációs alkalmak meg- nézhetők az Ipolysági Református Egy- házköz- ség youtube oldalán.

Hálaadó istentisztelet

2017. március 31-én iskolánk fennállásának 20. évfordulója alkalmából hálaadó istentiszteletre gyűltünk össze a rozsnyói református templomban, Istené a hála, hogy 1997-ben, a kemény mečiari időkben megalapítottuk egyházi iskolánkat. Nem volt se épület, se pénz, de volt összefogás, segítőkészség, s főképpen Isten vezetése. Az Ő segítségével és áldása tartja fenn immár 20 éve, s örömmel mondhatjuk, hogy a pedagógusok odaadó munkája gazdag gyümölcsöt terem, nagyon sok tehetséges, kiváló képességű tanulója van iskolánknak.

Az istentiszteleten az igei szolgálatot Orémus Zoltán, az Abaúj-tornai Református Egyházmegye esperese végezte, aki a 127. zsoltár üzenetét tolmácsolta. Az emberé a munka, Istené az áldás. Az építők, az őrzők, a

korán kelők, későn fekvők mind elvégezték a munkájukat. Az anyaméh gyümölcse a gyermek, az Úr ajándéka, a jövőt biztosítja benne, áldás a szülők, gyülekezet, az iskola, a nemzet számára.

Erdélyi Géza, nyugalmazott püspök is hálaival emlékezett vissza a kezdetekre, az ő támogatására, segítségével nyomán egyházunkban másodikként alapítottuk meg iskolánkat. Vátlaltuk a magyar keresztyén tudat elmélyítését.

Gábor Lajos, egyházmegyénk akkori esperese is visszatekintett a kezdeti nehézségekre, az össziskolai szülői értekezletre, a sok utánajárára, kilincselésre, de Isten mindenben mellettünk állt, segített minket.

Nagy Attila, a Miskolc-Diógyőri Református Általános Iskola és Óvoda igazgatója, a testvéri iskola köszöntését tolmácsolta.

Buza Zsolt, iskolánk vezető lelkésze elmondta, hogy mi az Úr Jézus lábainál ülve, Őreá figyelve tudatosítjuk, hogy egyedül Ő a nevelő, Ő tesz nevelővé. A mennyei Tanítómester legyen továbbra is a vezetőnk, az Ő áldása kísérje további munkánkat.

Az istentiszteleten elhangzott Túrmezei Erzsébet „Új ének” című verse Havran Daniel, VII. osztályos tanuló előadásában.

A köszönetnyilvánítást követően Uličny Ibolya, iskolánk igazgatónője meghívta a jelenlevőket a Városi Galériába, iskolánk jelenlegi és egykori tanulóinak munkájából készült kiállítás megnyitójára, valamint a szeretetvendégségre.

„Egyedül Istené a dicsőség!” Övé legyen a hála is!

Mixtaj Johana

Böjti evangelizáció Szilicén

Idén a festői szépségű fennsíkron épül Szilice község adott otthont az evangelizációs alkalmaknak, ahová Rozsnyóról külön autóbusz indult. Megálltunk Jólészen, Berzétén, Kőrösben és Szalócon, ahol az ottani testvérek, gyülekezeti tagok csatlakoztak hozzánk. Március 23-25 között a szilicei kultúrházban biztonyságtételeket hallgattunk meg fiataloktól, középkorú és idősebb elhívtaktól, akik elmondták, hogyan és mikor szólította meg őket az Úr.

Az első este, 23-án Piet Rozeboom, a hollandiai Aldeboornban szolgáló lelkipásztor a Példabeszédek könyvéből vett ígét választott biztonyságtétele alapjául: „Isten áldása meggazdagít.” Lehet valaki anyagiakban gazdag, a szíve azonban szegény, mert nem képes meglátni Isten áldásait. El kell fogadnunk az Ő áldásait, hogy mi is áldássá lehessünk mások számára.

Ezen az estén Szabó Krisztián nagyidai és sacai lelkipásztor is biztonyságot tett az Úr Jézusról, aki lelkészcsaládban nőtt fel. Neki természetes volt a templomba járás, a hittan órák látogatása, a közös imádkozás, mégse készült a lelkész hivatást választani, inkább a zeneakadémiára jelentkezett. Isten mégis a teológia felé terelte őt, közelebb vonzotta magához, az Ő döntése volt, hogy lelkipásztor legyen: „Nem ti választottatok engem, hanem

én választottalak titeket.” Nagyidára került, de Sacára is beszolgál, sok-sok közösségi munkát végeztek el a gyülekezetek az ő vezetésével. De Pál apostolhoz hasonlóan ő is kapott „tövis” a testébe, s meg kellett tanulnia neki is, hogy Isten hordozza őt, s elég neki az Úr kegyelme az erőtlenségben.

24-én budapesti vendégeink voltak a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karának öt teológus hallgatója, tanáruk Dr. Lányi Gábor és lelki gondozójuk, Bölcsföldi András kíséretében.

A fiatalok biztonyságtétele előtt a tanár úr Márk evangéliuma 10. részének 13-27 versei alapján a gazdag ifjú példázata fölött elmélkedett. Ez az ifjú az képzelte, hogy az üdvösséget önerőből el lehet érni, ki lehet érdemelni, de az Úr Jézus rámutatott a fogyatékos ságra, ezért csalódnia kellett. Az igazság az, hogy a kegyelem Isten ingyen ajándéka, s aki nem képes kérni, az nem képes kapni sem.

Ezt követően mind az öt fiatal hallgató biztonyságot tett az Úrban való hitéről, elhívásuk körülményeiről, Isten vezetéséről, sikereikről, nehézségeikről. Lelki gondozójuk gitárkíséretével dicsőítő és hitvalló énekeket énekeltek, melybe a hallgatóság is bekapcsolódott.

25-én Orémus Zoltán, egyházmegyénk esperese biztonyságtételét bibliai igékkel és a hozzájuk fűződő kép-jele-

netekkel illusztrálta. Gyermekéveire a Márk evangéliuma 10. részének a 14. versével emlékezett, és kiemelte e szavakat: „engedjétek” és „ne akadályozzátok”. Mivel a szocializmus éveit alatti élte meg gyermek- és ifjúságát, s bizony ekkor akadályozva voltak a gyermekek a hitoktatásban. Neki az édesapja és a nagyapja is lelkipásztori szolgálatot végezte, így ő hívó családban nőhetett fel. Az ottani világban volt hit, imádság, kint nem. Érezte, hogy melyik világ a igaz, és melyik nem, melyik épült kősziklára, s melyik fővényre. Ifjúkorában és a pályaválasztásában a 2 Timóteus 3, 14-15 versei vezérelték. További éveiben lelkipásztori szolgálatában pedig a Zsidókhoz írt levél 12. részének 1. és 2. versei az útmutatója.

Bokros Gyula, vígtelkei előljáró versben mondta el, hogy ő is ifjúságától kezdve egészen idős koráig megtartotta a hitét.

A szilicei testvérek szeretetvendégséget készítettek számunkra, melynek fogyasztása alkalmat adott a beszélgetésre, egymás üdvözlésére. Ezúttal köszönjük meg nekik a szíves vendéglátást, valamint André János szilicei lelkipásztornak, Mudi Róbert berzétéi és Buza Zsolt rozsnyói lelkipásztornak, hogy lehetővé tették számunkra idén is ezt a böjti elcsendesülést. Istennek legyen hála mindezzért!

Mixtaj Johanna

„Hű az Isten” – Bátorkeszin felavatták az egyházközség címerét és zászlaját

2017. április 9-én, virágvasárnap, az ünnepi istentisztelet keretében avatták fel a Bátorkeszi Református Egyházközség Presbitériuma által jóváhagyott jelképeket.

A történelem útján hazafelé tartó egyház szakadatlanul kell, hogy emlékezzék Isten nagyságos dolgaira. Isten szabadtó kegyelmének jeleként emlékeztető tárgyakat készíthet, melynek szerepe, hogy emlékeztesse a ma élőket, majd a következő nemzedékeket az Úr hatalmára és szeretetére, melyet népünk, egyházunk és gyülekezetünk történetében konkrétan megbizonyított. Ezért a Bátorkeszi Református Egyház-

község Presbitériuma az idei év első ülésén úgy határozott, hogy a Reformáció 500. jubileumára elkészítteti az egyházközség címerét. Erre a munkára Pécsi L. Dániel jelképművész, a Kárpát-medence elismert szakemberét kérte fel, aki számos világi (községi, egyesületi) és egyházi (egyházkerületi, egyházmegyei, egyházközségi) címer készítője. Többek között a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház címerét is ő készítette. Ő a megbízást örömmel elfogadta, a munkát maradéktalanul elvégezte, így az egyházközség presbitériuma által jóváhagyott jelképek (címer és zászló) avatására virágvasárnap, ünnepi istentisztelet keretében került sor.

Az ünnepi alkalmon igét hirdettek az egyházközség lelképásztorai. Dr. Czinke Timea igeolvasása és imádságát követően a Bátorkeszi Református Énekhar szolgált Szabó Csongor karnagy vezetésével. Czinke Zsolt az 1Kor 1,9 alapján arról is szólt igehirdetésében, hogy a mi Urunk legfontosabb tulajdonsága a hűség, aki hűtlenségünk ellenére is hű hozzánk. A hűséges Isten megőrzi, óvja az Ő népét és egyházát, megőrzi és óvja az Ő gyülekezetét, megőrzi és óvja Krisztus követőit, tanítványait, tehát minket is. Hűséges hozzánk az Úr, még kudarcaink és csalódásaink közepette

is. Isten szeretetétől semmi és senki el nem választhat bennünket. Ő az, aki megtartotta eleinket, gályarab prédikátorainkat, a bátorkeszi gyülekezetben szolgáló hitvalló prédikátorokat és lelkészeket, s a gyülekezetünk tagjait. A hűséges Isten az, aki elhív bennünket a Jézus Krisztussal való közösségre, eltörli a mi hűtlenségünket, megbocsátja bűneinket, újjászüli bennünket, és adja nekünk az Ő hűségét. A hűséges Isten hűséges emberré formál bennünket. Az új címer és zászló erre hívja fel a figyelmünket. Hűség a Krisztus ügyéhez. Az egyházban hűség az ige egyházához. Hűség szeretett református anyaszentegyházunkhoz. Hűség a bátorkeszi református gyülekezetéhez.

A gyülekezet hittanos gyermekei szavalatokkal és a Bátorkeszi Református Gyermekkórus Holop Szilvia kórusvezető vezetésével énekekkel tette még megihettebbé az alkalmat. Ezt követően Pécsi L. Dániel jelképművész ismertette és szakmailag bemutatta a jelképeket, melyeket Czinke Zsolt lelképásztor áldott meg: „Az Úr áldja meg és tegye emlékeztetéssel életünkben mindazt, amit egyházközségünk címere és zászlaja jelent. Cselekedj meg, hogy emlékezésünkből erő, békesség és remény áradjon! Az Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten áldja meg és őrizze meg bátorkeszi templomos népét! Áldja meg

otthonában és templomában, munkájában és ünneplésében, könnyhullatásában és reménységében, családjában és utódaiiban nemzetségről nemzetségre!”

Az istentisztelet végén Szenczi Andor és Udvardy Tibor gondnokok, mint a gyülekezet évek óta hűséges órái a címeres zászló kicsinyített másolatát, a népes gyülekezet tagjai pedig egy-egy címeres kitűzött kaptak ajándékba.

Cz.Zs.

Játékos formában, közelebb Istenhez Ifjúsági találkozók a Barsi Református Egyházmegyében

Egyre népszerűbbek a Fial Reformátusok Szövetségének ifjúsági programjai. Idén már a Barsi Református Egyházmegyében is szerveznek ifjúsági alkalmakat.

Április 8-án immár másodízben adott otthont az egyházmegyei alkalomnak az ipolysági református egyházközség parókiája. „Először februárban szerveztünk egyházmegyei szintű ifjúsági találkozót „Merre tart az életem?” címmel. Célunk, hogy minél több fiatal tudatosítsa, hogy Isten kínál

feloldozást a bűneink alól. Őt választva szívünkben, megváltozhat az életünk is” – nyilatkozta a Felvidék.ma-nak Végh Emese, az ifjúsági alkalom egyik koordinátora. Hozzátette, az összejövetelek kitűnőek a kölcsönös megismerkedésre, valamint a tapasztalatcserére. A rendezvényt a Firesz Duna Mente szervezettel karöltve valósították meg. Mint elmondta, az ifjúsági találkozók a komáromi térségben már nagy hagyományokkal rendelkeznek, remélhetően a Barsi Refor-

mátus Egyházmegyében is egyre népszerűbbekké válnak.

Az esemény témájával kapcsolatban Végh Emese kifejtette: „Az itteni fiatalokat nagyon érdekelte, hiszen oly gyakran tesszük fel magunknak a kérdést: Ki vagyok én? Egész életünk során folyamatosan ismerjük meg önmagunkat és ezzel együtt Istent is.”

Az áprilisi alkalomra több gyülekezetből is érkeztek résztvevők. A családi hangulatú esemény közös énekléssel kezdődött Izsmán Jónás lelkész vezetésével. Végh Emese rajzos bibliamagyarázatot tartott, Dukon András lelképásztor pedig bizonyágtételt tett. Emellett Reszler László, a budapesti Szabad Szombat Keresztyén Filmklub foglalkozásvezetőjének jóvoltából filmklipp közös megtekintése és a látottak feldolgozása, továbbá éneklés és csoportos játékok színesítették a programot. Az alkalom szeretetvendégséggel zárult, ahol a helyi gyülekezeti tagok által készített süteményeket találtak fel.

A tervekkel kapcsolatban a koordinátor kifejtette, májusban a párkapcsolat témája kerül a figyelem középpontjába Süll Tamás előadásában. A fiatalok igényei szerint is alakítják a további programokat.

A Firesz a felvidéki magyar ajkú fiatalok közössége. A 1992-ben alakult ifjúsági szervezet fő feladata a Jézus Krisztusról szóló evangélium hirdetése a fiatalok között. A szervezet felvidéki református gyülekezetek és ifjúsági csoportok mellett Kárpát-medence-szerte együttműködik hasonló jellegű szervezetekkel.

Tevékenységgükkel bekapcsolódnak a helyi és az országos

Közös élmények által közelebb kerülnek a fiatalok Istenhez is (Fotó: Pásztor Péter)

református egyház missziójába. Leginkább gyermek- és ifjúsági alkalmakat és táborokat szerveznek. A legjelentősebb országos alkalmuk az Élesztő elnevezésű több napon át tartó ifjúsági találkozó. Ugyanakkor jelen vannak egyéb kárpát-medencei ifjúsági keresztyén találkozók is.

Területileg a Firesz két alszervezetre oszlik. Nyugat-Szlovákiában tevékenykedik a Firesz Duna Mente, ennek keleti bástyája az ipolysági református gyülekezet. A Felvidék gömöri és keleti részein munkálkodik a Firesz Abaúj-Zemplén csoportja.

forrás: Pásztor Péter / felvidek.ma
beküldte: Izsmán Jónás

Erőm és énekem az Úr

Beszámoló a Zempléni egyházmegye VI. egyházmegyei kórustalálkozójáról

A Zempléni egyházmegye VI. kórustalálkozójára a hagyományokhoz híven virágvasárnap került sor a kistárkányi református templomban 7 kórus részvételével.

Tarr Ferdinánd kistárkányi lelkipásztor a 118. zsoltár Igéivel köszöntötte az egyházmegye kórusait, a vendégeket és az ünnepő gyülekezetet. Az igehirdetés szolgálatát az egyházmegye esperese, Kendi Csaba végezte a Mk 11,15-19 alapján. Mondanivalóját két kérdés köré csoportosította: 1. Miért kellett megtisztítania Jézusnak a templomot? 2. Mit jelent ez ma a számunkra? Az Ige után a kistárkányi gyülekezet tehetséges fiatalja, Ferencz Flóra örvendtetett meg bennünket Somogyi János: Hozsánna!... Halál!... Diadal!... című versével. A kórusokat Pollákné Nagy Éva mutatta be és hívta ki az úrasztalához.

Elsőként a szeptemberben a kiséresi református alapiskola mellett alakult Dávid lantja gyermek énekcsoport mutatkozott be ifjúsági énekekkel és népdalzsoltárral. Az első négy évfo-

lyam diákjaiból álló, mintegy 20 fős énekkart Blánár Gabriella lelképásztor és Furik Mária kántor vezeti a gyerekeknek nemcsak a dallamot megtanítva, hanem a ritmusérzéküket is fejlesztve.

A **tiszacsernyői** énekkart Tarr Ivett lelképásztor vezeti. Öt éve alakultak bibliaórás, énekelni szerető közösségből énekkarrá. Genfi zsoltárral, ifjúsági énekkel és hitvalló énekkel tettek bizonyosságot. Éneküket Tarr Hanna kísért zongorán. A szóló részt a gyülekezet kántora, a csodás hangszínű Drahomerecky Zsuzsanna énekelte.

A **ladmóci** gyülekezet énekkara az utóbbi időben megfiatalodott. Spisák Mária keze alatt a kórus úgy szólt, hogy énekük imádsággá vált. Különleges pillanat volt, amikor az énekükbe az egész gyülekezetet bevonták.

A Furik Mária által vezetett **kisgéresi** énekkar ősszel lesz 10 éves, 1 éve működnek vegyes kórusként. Énekük sokszínű volt. Az általuk erre az alkalomra választott Gryllus-zsoltárokat és énekeskönyvi énekeket maguk dolgozták fel nagyon kreatív módon.

Az Illés Angelika által vezetett **ágcsérnyői** énekkar híven példázza, hogy egy közösség megújulásához nem feltétlenül pénz kell, hanem elhivatott emberek, de mindenképpen egy elhivatott kántor, aki nemcsak szakmailag vezeti a kórust, hanem lelkesítése által szárnyat kapnak a kórustagok. Ezt lehetett érezni az énekkar énekében.

Különleges színfoltja volt a kórustalálkozóknak, amikor Ferencz Flóra tehetségének egy másik oldalát mutatta meg. A kassai konzervatórium második diákja Chopin Nocturne-jét játszotta nagyon magával ragadóan.

A **kiskövesdi** énekkar 2007-ben alakult először még női kórusként, majd az első egyházmegyei kórustalálkozóra vegyeskarrá bővültek. Igényes, a klasszikus kórusirodalomból válogató virágvasárnapi énekekkel és énekeskönyvünk énekének feldolgozásával dicsérték az Urat Balla Sarolta vezetésével, hitvalló erővel.

A **kistárkányi** Calix kórus mellett működő gyermekkórust Nagy Katalin vezeti. A négy gyermek puhán, egyöntetűen énekelt népdalzsoltárt és ifjúsági éneket. Különösen a Kormorán együttes dalával rajzoltak örömet sokunk szívébe. Éneküket Nagy Gusztáv kísért zongorán.

A **Calix** női kórus 14 éve működik. Ez alatt az idő alatt több mint 100 éne-

ket tanultak meg. A Kodály emlékévé kapcsolán Kodály-művel és lelki énekekkel tettek bizonyosságot. A kórus különlegesége, hogy énekükkel nagyon tudnak üzenetet átadni.

A kórusok éneke után Bodnár Noémi lelkipásztor értékelte a kórusok szolgálatát, Balla Sarolta egyházzenei tanácsstaggal áadták az Egyházzenei Osztály ajándékát. A kórusok vezetőit a helyi gyülekezet is szép ajándékkal ajándékozta meg. A kórustalálkozó a bőségesen terített asztalok mellett beszélgetéssel. **-bn.-**

Abaúj-tornai Református Egyházmegye Beszámoló a Konfirmandus napról

Az Abaúj-tornai Egyházmegye konfirmandusai számára immár hagyománnyá vált, hogy a tavaszi konfirmandusnapunkat gyalogtúrázós jelleggel szervezzük meg. 2017.május 1-jén reggel fél tízkor kezdődött az alkalom a

tolmácsolta, hogy milyen szerepet töltött be Izráel és Jézus számára a hegy. Izráel Mózes által itt kapta a kő táblát, Illés ott találkozott az Úrral, Jézus onnan tanította a sokaságot, és ott épült a legmélyebb kapcsolata az Atyával. A konfirmandusaink is ilyen lelki magaslathoz készülnek, hitvallástételre.

A Csengőlyuktól lejövet a kőrösi asszonytestvérek áldott kezeiknek az édes gyümölcsöket kóstolgattuk, és lelki-ekben pedig mindenki elénekelte a régen ismert éneket: „Ott fenn a hegyen, van az a hely, ahol a szív békére lel.”

Szomorúan konstatáltuk a tanítványokkal együtt, hogy le kell jönni a

kőrösi református templomban, ahol 57 konfirmandus, 11 lelkipásztor, 11 szülő és segítő vett részt.

Az egybegyűlteket Buza Zsolt missziói előadó köszöntötte az ApCsel 5,33 alapján, és kérte Isten áldását a közösségi alkalomra.

Ezután ifjaink André János és Molnár Árpád tiszteletesek vezetésével énekeltek, akik énekeskönyvi és ifjúsági énekek által csepegtették az evangéliumot szívükbe. Felhangzott az ősi zsoltár (65.zsoltár), de „a hegyek s tengerek felett” felhangzó fiatalos ritmus is áldássá vált minden korosztály számára.

Az áhitatot Mudi Róbert, helyi lelkész tartotta, az Ézs 40,1-9 alapján, amelyből kiemelte az utolsó verset: „Magas hegyre menj föl, örömmondó Sion!”

Ézsaiás bizonyágtételén keresztül a hely szellemére utalt, ahol a község fölött kimagaslik a hegy. Az üzenetben

Az áhitat után elindultunk megmászni a Nagy hegyet, amely a Pelsőci-fennsík szerves része. Eljutottunk egészen a Csengőlyukig, ahová Gordon László, zoológus, a karszt igazi szerelmese kalauzolt bennünket. Utunk első részében a község felett lévő vadászhoz jutottunk, ahol élveztük a helyi vadászok vendégszeretét, akik fejedelmi gulyást készítettek. Megcsodálhattuk a Gömör-Tornai-karszt csodáit: a Pelsőci-fennsík és a Szilicei fennsík gyöngyszemeit, valamint a rozsnyói katlant.

hegyről, és küzdeni tovább a mindennapjainkban.

A konfirmandusnap közös énekléssel ért véget, majd leereszkedtünk a fennsíkról, és áldáskívánnal elbúcsúztunk egymástól.

Hálát adunk a mindenható Istennek, hogy megáldott minket, és köszönjük az egyházmegye támogatását, valamint a Kőrösi Református Egyház-község szerető és gondoskodó fogadtatását. Istennek legyen hála ezért az alkalomért.

Dr. Buza Zsolt, missziói előadó

Hű ha... – Felvidéken került bemutatásra a Vakációs Bibliahét program

A Keresztyén Oktatásért és Erkölcsi Nevelésért Alapítvány (KOEN) 2017-es Vakációs Bibliahét programját a felvidéki munkacsoport készítette, így a tábori program központi bemutatójára, a regionális munkacsoportok előtt történő előadására is Felvidéken, a deregnyői Református Tanulmányi Központban került sor.

A tábori program központi bemutatóját komoly előkészítő munka előzte meg, hiszen a keleti és a nyugati KOEN munkacsoportok közösen dolgozták ki azt a programot, amely által idén hat-százötven településen, zömében református gyülekezetekben közel harmincezer gyermekhez jut el az evangélium. A regionális munkacsoportok – tudva, hogy az önkéntes munkájukkal sok-sok gyerek felé szolgálhatnak – örömmel érkeztek meg 2017. április 20-án Deregnyőbe, ahol Molnár Éva lelkész-nőnek, a felvidéki munkacsoport koordinátorának köszöntése után Czinke Timea lelkész, a KOEN nyugat-felvidéki munkacsoportjának a vezetője a Zsolt 127, 3-5 alapján szólt a jelenlévőkhöz, kiemelve a gyermekek felé történő misszió fontosságát. Incze Hajnalka, a KOEN alapítvány elnöke és Bocz Rita, az alapítvány titkára képes beszámolójában a közelmúlt eseményeire tekintett vissza, s mindarra a munkára, amit az alapítvány a Kárpát-medencében végzett. Megköszönték Aly Jurjens Eikenaarnak és Erika Stoffernek, hogy a rendszerváltás után elindították ezt a gyermekevangelizációs munkát Kelet-Közép-Európában, s ugyancsak megköszönték Demeter Irénkének, az alapítvány korábbi elnökének áldásos tevékenységét. A visszatekintés azért is

volt fontos, mivel egy új munkacsoport is érkezett Magyarországról, amelynek tagjai a Dunamelléki Református Egyházkerületbe viszik majd a KOEN tábori programot. Az est hátralevő részében a közös csapatépítő játékon, majd a beszélgetésen volt a hangsúly, hiszen régi ismerősök, távoli barátok találkoztak újra, de az új munkatársak köszöntésére is sor kerülhetett.

A tábori program tényleges bemutatójára másnap került sor, amikor a regionális gyermekmunkások egy kis időre maguk is újra gyerekké lettek, s kicsikhez illő lelkesedéssel foglaltak helyet a nyári program paravánjai és díszítő elemei előtt. A program bemutatása előtt Fazekas László, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke is köszöntötte a jelenlévőket, s az ApCsel 2,14-28 alapján megtartott áhitatában biztatta a Kárpát-medence különböző területéről érkező elkötelezett gyerekmmissziós önkénteseket.

Az igemagyarázatot követően Molnár Éva röviden beszámolt a témaválasztásról, s elmondta, hogy a reformáció jubileumi évében a hűség fontosságára szeretnék tanítani a gyerekeket, hiszen a reformátorok is minden nehézség és próbatétel ellenére is hűek maradtak Istenükhöz. A Szentírásból sok mindenkinek az életén keresztül lett volna lehetőség az Istenhez való hűségről bizonyosságot tenni, de Dániel könyve csaknem teljes egészében az Úrhoz való hűségről szól, ezért Dánielnek és barátainak a történetén keresztül mutatnak rá a tábor öt napja során az Istenhez való hűség fontosságára – fogalmazott a lelkész. A program a „Hű ha...” címet kapta, s a napok

feldolgozásánál is utalva van a címre, illetve a napi üzenetekben is megjelenik. A tábori program tényleges bemutatója során gyakorlatilag a tábor öt napjának témafeldolgozása került bemutatásra, beleértve a felevezető kerettörténet eljátszását, a bibliai történetek gyerekközpontú feldolgozását, vagy az aranymondások tanításának módszerét, de a bibliai történetekhez és napi üzenetekhez kapcsolódó különböző kézműves foglalkozások elkészítéséről is hallhattak a jelenlévők. A Vakációs Bibliahét programjának mindenkor fontos része az éneklés, így a programhoz írt főének mellett az ajánlott énekeket is volt lehetőség hallani, illetve megtanulni. A keresztyén identitás mellett a magyar identitás erősítését szerette volna a felvidéki munkacsoport erősíteni a program grafikájának és kerettörténetének magyaros motívumaival, a népdalzsoltárokkal, vagy a népi játékgyűjteménnyel, amely ugyancsak része a programnak. A KOEN Vakációs Bibliahét programjának történetfeldolgozását segíti a bibliai történetekhez kapcsolódó két társasjáték, valamint az a színes munkafüzet, ami minden táborozó gyermekhez el fog jutni. Molnár Éva a programcsomagba kerülő eszközök és kiadványok bemutatásakor örömmel számolt be arról, hogy a felvidéki református egyház támogatásának köszönhetően készülhetett el az a kiadvány, amelynek ötlete a tábori program kapcsán merült fel, de attól függetlenül is használható. A „Légy hű mindhalálig” címet viselő könyv a reformációhoz és a református egyházhoz kötődő felvidéki személyek élettörténetét mutatja be élménypeda-

gógiai foglalkozások és különböző játékos feldolgozások által. A több szerző munkája nyomán készült kiadvány Szenczi Molnár Albert életét, a gályarab prédikátorok viszontagságait, valamint Ráday Pál életét dolgozza fel, de a könyv mellékletében egy-egy jelenet is megtalálható Kálvin János és Luther Márton reformátorok életéről. A könyvbemutató során elhangzott, hogy a kiadvány megjelenésével nem csupán a reformáció neves személyiségei előtt szerettek volna tisztelegni, hanem a fel-

vidéki gyökerekkel bíró, az összmagyarság és reformátusság szempontjából is sokat munkálkodó személyeket szerették volna a Vakációs Bibliahét táborokban lévő gyerekekkel megismertetni.

A 2017-es KOEN Vakációs Bibliahét központi bemutatóját egy kis kirándulás is követte, hiszen a távolról érkező munkacsoportok mindig szívesen ismerkednek meg a bemutató helyszínével, a helyi ízekkel és szokásokkal, így a közel hatvan fős csoport

Kisgéresbe látogatott, ahonnan némelek már haza, mások még a bemutató helyszínére tértek vissza, hogy csak másnap induljanak otthonaikba. A csoportok az ide programot megismerve a saját régiójukban mutatják majd be azt, s adják át a táborvezetőknek, munkatársaknak, hogy a nyári vakáció hetei alatt megrendezésre kerülő több száz táborban, sok-sok ezer gyermek hallja, hogy jó hűnek lenni a mindenkori hű Istenhez.

Molnár István

Hazai és nemzetközi együttműködés a gondozói képzésben

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakóniai Központja 2017. március 3-án együttműködési megállapodást írt alá a VaV Akademy s.r.o. -val. A két szervezet már a múltban is dolgozott együtt. Éppen az eddigi sikereken felbuzdulva döntöttek úgy, hogy kinyilvánítják a további együttműködés szándékát e hivatalos dokumentum formájában is. A memorandum preambulumban diakóniai szolgálatokkal kapcsolatos – Szlovákiában és külföldön is zajló – képzések közös megszervezésében állapodtak meg. Ezenkívül szeretnék további közös projektek

megvalósításán is közösen fáradozni. Az együttműködési megállapodást a VaV Akademy s.r.o. nevében Jaroslav Výboštek, igazgató, míg a SzRKE Diakóniai Központja nevében Iboš Henrieta, igazgató írta alá.

2017. március 24-én a két szervezet együtt indított el egy újabb gondozói képzést, melyen 18 kárpátaljai és 17 felvidéki testvérünk vesz részt. Az elméleti oktatás magyar nyelven folyik a Királyhalmeci Református Gyülekezet termében, míg a gyakorlati oktatás helyszínül a Nagygéresben található idősok otthona szolgál. A hitelesített

képzés jó példája a nemzetközi együttműködésnek és támogatásnak az Eurodiaconia nevű szervezettel, mely együttműködés a tanfolyamot elvégzők számára lehetővé teszi a házi gondozói szolgálatba való bekapcsolódást.

Együtt a szeretetszolgálatban

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakóniai Központja 2017. április 7-én Beregszászon együttműködési megállapodást írt alá a Kárpátaljai Keresztyén Diakóniai Alapítvánnyal. A memorandum aláírására ez eddigi együttműködés adta az indítást, amely az utóbbi 2 évben vált szorosabbá. Az aláírt dokumentumban a felek megegyeztek az együttműködés további kiterjesztésében a testvéri szeretet szellemében a diakóniai szol-

gálatok terén, beleértve a gyülekezeti diakóniát, intézményes szeretetszolgálatot, humanitárius segítségnyújtást, a diakóniai képzést és a határokon átvéelő közös programokat más diakóniákkal. Az együttműködési megállapodást Iboš Henrieta, a SzRKE Diakóniai Központjának igazgatója, és főtisztelt Zán Fábán Sándor, a Kárpátaljai Református Egyház püspöke írta alá a Kárpátaljai Keresztyén Diakóniai Alapítvány nevében.

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Babilontól Moszkvát át Jeruzsálemig

Az első jeruzsálemi templom lerombolása Izrael számára egy új helyzetet jelentett. Ettől kezdve a zsidók nem csak az Ígéret Földjén éltek, hanem a diaszpórákban-szórványokban is. Ez új fejlődési lehetőségeket, de új feszültségeket is jelentett. Ha Izrael és szerte a világban élő zsidó gyülekezetek közötti kapcsolatokat szeretnénk megérteni,

akkor jobban meg kell ismernünk a történelmi folyamatokat. Amíg a második templom állt, létezett független Izrael állam is. A Hasmoneusok zsidó állama mellett (Kr.e.165) még két zsidó központ létezett: Babilon városában a pártus birodalom perzsa és mezopotámiai részén, valamint Egyiptomban, a Ptolemaiosz birodalomban. A keleti zsidóság

az első templom lerombolása után hazatért, és új államot hozott létre. Ennek az államnak a fennállása idején a babiloni zsidók elismerték az Izraelben élők vezető szerepét a tradíció és a hit kérdéseiben. E keleti zsidó közösségnek Dávid házából származó vezetője volt, anyagi függetlensége, s bizonyos fokú vallási autonómiája volt. Alárendelte magát a

bibliai alaptételnek, mely szerint „Sionból származik a Tóra.” Heródes király, aki gyengíteni kívánta a jeruzsálemi zsidó vezetők befolyását, rábeszélte a mezopotámiai zsidó családokat a hazatérésre. Ezek gyorsan integrálódtak az izraeli környezetbe. Legismertebb képviselőjük Hillél fiatalon tért vissza, s később a zsidó nagytanács – Szanhedrin – tagja lett. Leszármazottai is tagjai voltak a nagytanácsnak, amíg az az 5. században meg nem szűnt. Amikor a Hasmoneusokat követően Nagy Heródes vette át a hatalmat, a gyülekezet ismét Babilonba helyezte át központját. Nyugaton a zsidóság zöme Egyiptomban élt, s nagymértékben a görög és római filozófia hatása alá került, főleg Alexandriában. Igyekeztek megőrizni zsidó önazonosságukat, de igazodtak a római birodalmi elvárásokhoz is. A jeruzsálemi templom minden zsidó számára a nemzeti és vallásos élet központját jelentette. Az egyiptomi zsidók is elvitték adományukat a templom javára. Az alexandriai zsidóság a maga római

háttérével és politikai kapcsolataival komoly vetélytársává lett az Izrael földjén élő zsidóságnak. Létrejött egy alternatív zsidó irodalom, amely közvetíteni kívánt a zsidó és más kultúrák között.

Alexandriai Philon (Kr.e.15-Kr.u. 40) befolyásos zsidó filozófus és teológus volt, valószínűleg a legismertebb a hellenisztikus zsidóságban. A nehéz helyzetekben az izraeli zsidó vezetők sokszor kérték a nagyhatalmú egyiptomi zsidók segítségét, főleg politikai téren. Kapcsolatuk sokkal komplikáltabb volt, mint a babilóniai zsidósághoz fűződő kapcsolat, mivel a nyugati zsidóságnak más elképzelései voltak a hagyományokról és gondolkodásmódról. Ez végül a római kultúrába történő beolvadáshoz vezetett. Tibériusz Alexander például asszimilált római zsidó volt, Alexandriai Philon testvérének a fia, Kr.u. 44-46 között Izrael római prokurátora volt, miután a Hasmoneusok elvesztették hatalmukat. Római tábornokként szolgált a zsidó háborúban, amelyben lerombolták a

második jeruzsálemi templomot. E háborút követően az egyiptomi zsidó közösség virágzó közösség maradt mindaddig, amíg a pogány közösséggel folytatott véres ellenségeskedés következtében Kr.u. 116-ban ki nem pusztították. Napjainkban ezt antiszemitizmusnak nevezik. Az 1948-as államalapítást követően a diaszpórából hazatérő zsidók megújították hazájukat. A legnagyobb zsidó közösség az Egyesült Államokban és a Szovjetunióban élt. Amikor a szovjet határok megnyíltak az ott élő zsidók többsége Izraelbe telepedett át. Az 5-6 milliós amerikai zsidóság mellett Franciaországban él mintegy 500.000 zsidó, akik sokkal inkább hagyománytisztelőbbek és vallásosabbak, mint az amerikai zsidóság. A valamikor Babilonban élő zsidókhöz hasonlóan elfogadják az Izraeli zsidóság vezető szerepét. Ezzel szemben az amerikai zsidók erős ellenpólust jelentenek, mint egykor az alexandriai zsidóság tette.

*Avshalom Kapach, Israel Heute
Ford. Csoma László*

A Kárpát-medence Reformátussága

Nagyszántó ünnepelt

Az idei márciusi nemzeti ünnepségek sorában Nagyszántó is különleges helyszínné számított, hiszen ez év tavaszán kopjafát avattak a 48/49-es szabadságharc emlékére és tiszteletére. Az alkotást Sipos Béla falfaragó művész készítette el az Erdélyi Vitézi Rend részéről. A faanyagot Kiss István szentjebbi huszár hagyományörző adományozta a nemes célra.

Az ünnepi istentiszteleten nt. Gellért Gyula nyugalmazott érmelléki esperes hirdette Isten Igéjét, majd Fábíán Tibor nagyszántói lelkipásztor köszöntötte atyai jóbarátjaként az igehirdetőt, valamint a sokfelől

érkezett vendégeket és a helybéli híveket. Hangsúlyozta, hogy a kopjafaavatással a jövő nemzedékek számára is helyszínt teremtünk az ünneplésre, az elődök előtti tisztelgésre. Arról is szó esett, hogy a nagyszántói templom tornyában 73 év után lengő magyar zászló is azt üzeni, mindannyian örömmünkre gyűltünk össze. Ezt követte Meleg Vilmos színművész szavalóműsora, aki igazi ünnepi hangulatra hangolta az egybegyűlteket, akik az istentisztelet után a templom előtt gyülekeztek. Veres Ilona szentjebbi vendég szavallatával vette kezdetét az

avató ünnepség. Az emlékjel előtt beszédet mondott az esemény díszvendége, Cseke Attila szenátor, az RMDSZ Bihar megyei elnöke, őt követte Bátori Géza, Bors község polgármestere, valamint a szántói közösség részéről Fábíán Tibor lelkipásztor. Utóbbi nem véletlenül hangsúlyozta, hogy ez az ünnepség a barátság jegyében fogant, hiszen előző szolgálati helyéről szinte teljes létszámban díszőrségre sorakoztak a szentjebbi huszárok, akik családtagjaik kíséretében érkeztek, valamint az Erdélyi Vitézi Rend is képviseltette magát.

A kopjafa leleplezésére Cseke Attilát és Bátori Gézát kérték fel a szervezők, majd a teljes szépségében feltáruult alkotásról, illetve annak szimbólumairól az alkotó: Sipos Béla szólt. A koszorúzás méltóságteljes perceit követően nt. Dénes Károly egykori nagyszántói, jelenlegi borsi lelkipásztor mondott áldást. Végül a Himnusz zárta a nagyszántói reformátusok márciusi ünnepét. Az együttléti kötetlenebb formában a helyi művelődési házban terített asztalnál folytatódott. Az ebédet követően nótázással búcsúztak a szentjebbi vendégek, amelybe a vendéglátók is

bekapcsolódtak. A viszontlátás öröme és a ritkán hallható katonadalok sokak szemébe könnyeket csaltak, egyben az ünnep méltó zárszavának bizonyultak.

Fábíán Tibor

PÁLYÁZAT

A Rozsnyói Református Egyházközség, mint a Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolája alapító-fenntartója pályázatot ír ki az iskola igazgatói állásának 2017. augusztus 1-jétől történő betöltésére. A pályázó iránt támasztott feltételek a Szlovákiai Református Keresztény Egyház 1/2000-es számú törvényében foglaltak szerint a következők:

-Legyen református vallású, konfirmált és aktív gyülekezeti tag;

-Rendelkezzen katechetikai végzettséggel, vagy megszerzése legyen folyamatban;

-Rendelkezzen az adott intézménytípusra előírt pedagógiai végzettséggel és legalább öt éves szakmai gyakorlattal;

-Életvitele erkölcsös, magánélete rendezett legyen;

-Legyen alkalmas a vezetésre.

A pályázó írja le a Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolája vezetésére vonatkozó elképzeléseit és 2017. június 15-ig küldje el önéletrajzával, a konfirmációját és végzettségét igazoló okiratok másolatával, valamint a gyülekezete lelkipásztorának ajánlásával (zárt borítékban, amelyen föltüntetni: „Pályázat”) a következő címre: **Református Lelkeszi Hivatal, Kósa-Schopper u. 25., 048 01 Rožňava.**

BIBLIAOLVASÓ

v e z é r k ö n a l

1.	Cs.	2Sám 23, 8–39	ApCsel 15, 1–5
2.	P.	2Sám 24, 1–10	ApCsel 15, 6–11
3.	Sz.	2Sám 24,11–17	ApCsel 15,12–21
4.	V.	2Sám 24,18–25	ApCsel 15,22–35
5.	H.	Jób 1, 1–12	ApCsel 15,36–41
6.	K.	Jób 1,13–22	ApCsel 16, 1–5
7.	Sz.	Jób 2	ApCsel 16, 6–10
8.	Cs.	Jób 3	ApCsel 16,11–40
9.	P.	Jób 4	ApCsel 17, 1–9
10.	Sz.	Jób 5	ApCsel 17,10–15
11.	V.	Jób 6	ApCsel 17,16–21
12.	H.	Jób 7	ApCsel 17,22–34
13.	K.	Jób 8	ApCsel 18, 1–17
14.	Sz.	Jób 9	ApCsel 18,18–23
15.	Cs.	Jób 10	ApCsel 18,24–28
16.	P.	Jób 11	ApCsel 19, 1–7
17.	Sz.	Jób 12	ApCsel 19, 8–22
18.	V.	Jób 13, 1–12	ApCsel 19,23–40
19.	H.	Jób 13,13–28	ApCsel 20, 1–6
20.	K.	Jób 14	ApCsel 20, 7–12
21.	Sz.	Jób 15, 1–16	ApCsel 20,13–16
22.	Cs.	Jób 15,17–35	ApCsel 20,17–38
23.	P.	Jób 16,1–17,1	ApCsel 21, 1–16
24.	Sz.	Jób 17, 2–10	ApCsel 21,17–26
25.	V.	Jób 17,11–16	ApCsel 21,27–40
26.	H.	Jób 18	ApCsel 22, 1–21
27.	K.	Jób 19, 1–20	ApCsel 22,22–30
28.	Sz.	Jób 19,21–29	ApCsel 23, 1–11
29.	Cs.	Jób 20	ApCsel 23,12–22
30.	P.	Jób 21	ApCsel 23,23–35

JÚNIUS

Reformáció 500 játék

Kedves Testvérek!

Az egyházzenei játék 3. fordulójában a sorsolást Füle Tamásné Miklóssy Hajnalka a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola abszolvense, a Keresztút zenekar tagja, a budapesti Bibliás könyvesbolt vezetője végezte 2017. április 24-én. Az általa kisorsolt 3 nyertes: **Baloghné Domonkos Malvin** (Mokcsamogyorós), **Keszi Éva** (Szepsi), **Földes Melinda** (Kamocsa). A nyerteseknek ezúton is gratulálunk. Nyereményüket, Varga Gyöngyi: Áldáskönyv című könyvét postán küldjük el. A Füle Tamásné Miklóssy Hajnalkával készített beszélgetést a www.refzene.sk honlapon olvashatják el, Bodnár Noémi kérdezte őt az életét alakító zenei impulzusokról és megtalált új hivatásáról.

A márciusi kérdések helyes megfjtései: 1. Nem, mert mire Genfbe ért, a városi tanács már eltörölte a misét. 2. német, francia 3. Igaz 4. Huszár Gál 5. Kálvin 6. Tinódi Lantos Sebestyén 7. 192. dicséret.

Az egyházzenei játék májusi, 5. fordulójának kérdései:

1. Melyik zsoltár alapján írta Luther a reformáció himnuszává vált Erős vár a mi Istenünk énekét?

2. Ki az az erdélyi püspök, akinek a nevéhez fűződik az 1636-ban Gyulafehérvárott megjelent Öreg graduál? Az illető I. Rákóczi György fejedelem udvari papja és bizalmas tanácsadója volt. A 200 példányban kinyomtatott művét is a fejedelem sajátkezű névalírásával és bibliai jelmondatával (Róm 9,16) ellátva ajándékol szétosztotta 200 jelesebb erdélyi és magyarországi eklésia között.

3. Melyik felvidéki városban jelent meg az első változatában 108 éneket tartalmazó Zengedező Mennyei Kar nevű énekeskönyv?

4. Szilvás-Újfalvi (eredeti nevén Anderkó)

Imre több éneke szerepel énekeskönyvünkben. Sem születésének, sem halálának pontos idejét nem tudjuk. Valószínűleg jobbágyi származású volt. Iskolai tanulmányait Sárospatakon kezdte a méltán híres polihisztor és szó-társzerkesztő Szikszai Fabricius Balázs keze alatt. Patakon segédtanár, majd Nagybányán rektor lett. Külföldön sok helyen tanult, Wittenbergben és Heidelbergben, de végigjárta Svájcot, Hollandiát, Franciaországot és Angliát is. Hazatérve volt a Debreceni Kollégium rektora, nagyváradi lelkész és bihari esperes is. Össze-ütközésbe kerül az erőszakos és hivatali hatalmával visszaélő Hodászi Pap Lukács püspökkel és mozgalmat indít a püspöki tisztség eltörlésére. A harcban alulmarad és főrangú nemesek beavatkozásán „köszönhetően” bebörtönzik, elszakítják családjától, becsületé-

ben megrágalmazták, állásától megfosztják, végül száműzik. Bujdosóként kegyelemkenyérrel él. A hagyomány szerint a Kárpátok keleti oldalán, Moldvában érte a halál. Milyen énekeskönyvet nem állított össze? Csak egy helytelen válasz van!

a) magyar és latin szövegeket tartalmazó iskolai énekeskönyvet

b) magyar református temetési énekeskönyv

c) gyülekezeti énekeskönyv

d) magyar és latin nyelvű énekeskönyvet foglyok számára

5. Igaz-e, hogy a genfi zsoltárok 1562-es kiadásának végén rögzítették a zsoltáréneklés rendjét, mely szerint a heti 4 istentiszteleten 25 hét alatt végigénekeltek az egész zsoltároskönyvet?

6. Szegedi Gergely, a hazai reformáció első nemzedékének egyik kiemelkedő személyisége és énekköltője melyik gyülekező énekkönyvet szerezte a 122. zsoltár alapján?

7. Mi a doxológia?

a) istendicsőítés b) jócselekedetek összefoglalása c) az órajavítás tudománya

A helyes megfjtéseket az egyhazzenelajtek@reformata.sk címre várjuk június 14-ig. Sok sikert Isten áldásával!

Bodnár Noémi

Istennek kell inkább engedelmeskedni!

ApCsel

Kedves Olvasóink! Gondolom, azt tudjátok nagyon jól, hogy az apostoloknak nem volt könnyű szolgálatuk. A Feltámadott Krisztust kellett hirdetniük, és ez egyáltalán nem tetszett az akkori Izráel vezetőinek. Ők mégis helytálltak. Hogyan sikerült? Úgy, hogy nem az emberek véleménye számított nekik, hanem egyedül az Istené. Erről szól ez a mostani történet is.

Az apostolok nagy megbecsülésnek örvendtek az emberek körében. Jeleket és csodákat tettek, embereket gyógyítottak meg. Nagyon sok beteget vittek hozzájuk, akiket a tanítványok meggyógyítottak. Sőt, az utcákra tették ki a betegeket, hátha arra járnak, és az árnyékuk rájuk esik, és már attól is meggyógyulnak. Napról napra ott voltak a templomban, és hirdették az evangéliumot. Az emberek pedig tömegesen mentek hozzájuk. Ez természetesen nem tetszett a farizeusoknak, írástudóknak, főpapoknak. Ezért elfogatták és börtönbe zárták őket. Őröket állították a börtönük elé, nehogy megszökjenek. Az Isten angyala azonban megjelent a börtönben, megnyitotta a tömlőc ajtaját, és ezt mondta: „Menjetek, álljatok fel a templomban, és hirdessétek a népnek ennek az életnek minden beszédét!” Az apostolok engedelmeskedtek az angyal szavának, és elindultak hirdetni az evangéliumot. Már korán reggel a templomban tanítottak.

A nagytanács, Izráel véneinek testülete összeült, hogy elítélje a tanítványokat. Behí-

vatták őket, de az örök nem tudták bevezetni az apostolokat, hiszen már nem voltak a cellákban. Csodálkoztak is, hiszen a börtönt zárva találták, az örök is ott álltak, de a tanítványok nem voltak sehol. Még nagyobb csodálkozás támadt akkor, amikor valaki meghozta a hírt, hogy azok az emberek, akiknek a börtönben kellene lenniük, a templomban vannak, hirdetik az evangéliumot, és betegeket gyógyítanak meg. Azonnal embereket küldtek oda, hogy elfogják és a nagytanács elé vezessék őket, de finoman, erőszak nélkül, mert féltek az emberektől, akik tisztelték és szerették Jézus tanítványait.

Bevitték tehát őket a nagytanács elé, és elkezdődött a kihallgatásuk. Szemükre vetették, hogy már korábban megtiltották nekik az evangélium hirdetését, és ők mégis ezt teszik. Ekkor megszólalt Péter, és ezt mondta: „Istennek kell inkább engedelmeskednünk, mint az embereknek.”

Tudta nagyon jól, hogy az Istennek nagyobb hatalma van minden embernél. Nekik pedig Jézus Krisztus maga parancsolta, hogy

tegyenek tanítvánnyá minden népeket. Ezt a parancsot erősítette meg az angyal is, amikor kiszabadította őket a börtönből.

Nekünk is küldetésünk van a világban. Urunk parancsait kell követnünk. Nem azt, amit a világ diktál, hogy csak magunkkal törődjünk, hogy ne foglalkozunk mások gondjaival, ne segítsünk másoknak. Hanem éppen ellenkezőleg, hogy a szeretet parancsának megfelelően cselekedjünk. Azért, hogy a világ világossága, és a föld sója legyünk, ahogy azt Jézus is megmondta. Engedelmeskedjete hát az Isten parancsának!

Imádság: Mindenható Isten! Te parancsot adtál nekünk, hogy úgy szeressük egymást, ahogy Krisztus szeret minket. Adj erőt, kitaratást, hogy engedelmeskedni tudjunk parancsodnak, hogy ne a világnak, hanem Neked legyünk engedelmesek. Ámen.

Aranymondás: „Adj azért szolgádnak engedelmes szívét.” 1Királyok 3:9a

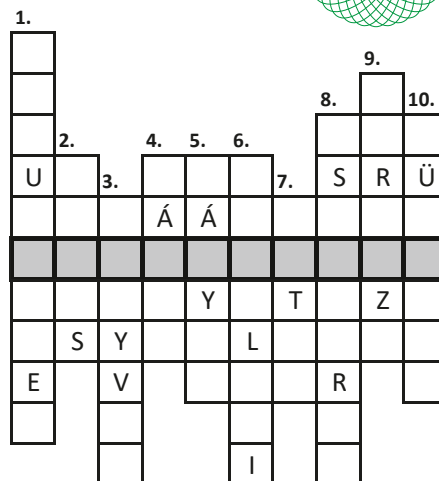
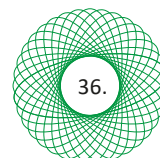
Kraus Viktor

IFI Rejtvény

Fejtsük meg együtt!

Ez alkalommal, a megfejtéshez szükséges szavakat az Apostolok Cselekedeteiről szóló könyv 1-2. fejezetében találhatjuk meg.

1. Az Olajfák hegyéről ebbe a városba térnek vissza.
2. Ki ment fel a mennybe feltámadása után negyven nappal?
3. Hány nap telt el feltámadása óta, amikor a mennybe emeltetett?
4. Kiről mondta Jézus, hogy vízzel keresztelt?
5. Kit választottak be Júdás helyére a tizenegy apostol mellé?
6. Jézus mennybemenetele után, honnan való férfiakat szólított meg a két fehér ruhás ember?
7. Melyik tanítvány szólt meg mintegy 120 főnyi sokaság előtt?
8. Melyik könyvben van megírva, hogy legyen az ő lakóhelye pusztá?
9. Hogyan nevezték el azt a helyet, ahol Júdás öngyilkos lett (Akeldama magyarul)?
10. Milyen ünnepre kerül sor 10 nappal a mennybemenetel után?

A rejtvény megfejtését a Szerkesztőség címére lehet beküldeni, 2017. június 20-ig: postai úton - **Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216., Drahňov 076 74** vagy e-mail-ben (fotó mellékelteként, a neveteket írájtok a rejtvény mellé!) a **refujsag.csoma@gmail.com** e-mail címre.

összeállította: **Györky Szilvia**

REFORMÁTUS Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Terjeszti a Deregyő-i Református Kereszttyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő - Csoma László,
felelős szerkesztő - Györky Szilvia

Szerkesztők: Csoma Annamária, Kraus Viktor
kárpátmedencei tudósítók: Fábián Tibor,
Szenn Péter

Nyomja: Györky Marián - MS PRINT

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregyő 216,
Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com
vagy csomalaszlo@centrum.sk